Ч. 200 (14.743). Львів, субота 11. вересня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.080.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Арештування премієра Совітської Білорусі.

У Мінську арештували премієра Совітської Білоруси Волковича — що обняв це становище перед двома місяцями та кількох вищих державних урядовців. Їм закидують, що вони **підтримували контакт з українською опозицією, щоби спільно поборювати московський централізм.**

Наслідником Волковича став молодий комуніст Ковалев.

10.000 ШПИГУНІВ.

Як подає „Правда", за минулих 10 літ на границі СССР приловлено 10.000 шпигунів, що намагались нелегально дістатися до СССР. За той самий час на Далекому Сході зліквідовано коло 150 терористично-шпигунських організацій („банд"), що рекрутувалися головно зпоміж російської еміграції.

За минулий рік переловлено на всіх совітських кордонах 562-ох шпигунів.

—o—

Націоналізм на совітському Далекому Сході.

В автономічній совітській республиці бурят-монголів викрило ГПУ велику організацію „буржуазних націоналістів", що буцімто служили монгольській розвідці. Вона поширювала панмонгольську ідею та націоналізм і займалася шкідництвом і шпигунством. До організації належали вищі совітські достойники. Арештували секретаря партійного центрального комітету, директора інституту культури, одного редактора, начальника промислу, 4-ох монгольських духовників і коло 20-ох інших „націоналістів", шпигунів та білогвардійців.

Персія боронитиме палестинських арабів.

Як подає арабське інформаційне бюро в Єрусалимі, делеґація іранського (перського) уряду в Женеві офіційно боронитиме інтереси палестинських арабів.

ПАЛЕСТИНСЬКІ АРАБИ КОНСОЛІДУЮТЬСЯ.

Арабська „партія національної оборони" (т. зв. партія Наташібе) ухвалила співпрацювати з арабським начальним комітетом і взяти участь в панарабському конгресі в сирійському місті Блюдан.

—o—

„Німці не є ворогами словян, лише жидів".

Німецький міністр Гес заборонив усякі маніфестації, що можуть нарушити національні почування інших народів; м. ін. заборонено співати пісню „Зіграйх воллен вір Франкрайх шляґен". Зокрема націонал-соціялізм не воює зі словянами, що терплять большевицький гнет, лише з Комінтерном; вони не є ворогами словян, лише жидів та комунізму, що його принесли жиди.

—o—

На еспанських фронтах.

Національне командування повідомляє: На фронті Леону національні війська вирівнали становища, на відтинку Сан Педро де Люна (фронт Сантандеру) і Барро також. На астурійському фронті зістрілено два червоні літаки.

Червоне міністерство оборони подає, що національні війська наступають здовж північного берега, але їх наступи відбито. **На відтинку Поля де Ґордон національні війська здобули Пенас, Бляннас і Маґдалену.**

ПЕРЕМОГА НАЦІОНАЛЬНОЇ ФЛЬОТИ.

Як подає „Радіо Еспаня" з Більбао, битва між національним кружляком „Балеарес" і червоними кораблями тривала дуже коротко, бо вже на початку битви „Балеарес" поважно ушкодив червоний корабель „Лібертад", який утік разом з іншими кораблями.

Валенсійське міністерство народньої оборони твердить, що стрільно з „Лібертаду" впало на „Балеарес".

КАТАЛЬОНІЯ ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З НАЦІОНАЛЬНИМ УРЯДОМ.

Три невідомі каталонці, що репрезентують Каталонію, відбули в Біярріці в віллі „Ля Фреґат" розмови з представниками ґен. Франка. Вони заявили, що предметом нарад була справа здачі Каталонії національним військам. Дотеперішні переговори не дали ще позитивних вислідів, але представники барсельонського уряду вернуться в найближчому часі знову до Біярріц.

Велика битва коло Шанґаю.

В околиці Юмону (на половині дороги між Лісуном і Янтсеву) йде завзятий бій. По обох сторонах чималі втрати.

За вчорашній день японці здобули кілька важних позицій, але не осягнули цілі офензиви, себто не перемогли китайських становищ. Японцям йде про те, щоби навязати контакт між двома кольонами, переломлюючи сильно укріплені китайські становища під Кіянваном.

—

Ніон і Нірнберґ.

Львів, 10. вересня 1937.

Закордонно-політичні події знову висуваються на перше місце тих справ, що цікавлять широкий загал читачів щоденної преси. Еспанська громадянська війна, яка почала „нудити" світ просто тому, що триває задовго, будучи від самого початку ареною зустрічі й боротьби чужинецьких міжнародніх інтересів, стала у свою чергу відбивною для нових подій, джерелом нових конфліктів. Ті конфлікти заточують щораз ширше коло та актуалізують знову — навислу над Европою небезпеку нової воєнної пожежі.

Події розгортаються довкола двох осередків 1) совітських заходів підтримувати якнайдовше оборону червоного еспанського уряду перед наступом переможних повстанчих військ та одночасно сіяти неспокій на Середземному Морі і 2) італійсько-англійського конфлікту, який все ще від часу абісинської справи триває та по всім знакам — буде далі загострюватись. А тому, що той останній конфлікт торкається фактично італійської кольоніяльної експанзії, яка тепер проявляється у забезпеці за Італією суприматії на Середземному Морі, — Середземне Море є центральним питанням і еспанської проблеми і всієї европейської політики.

З хвилиною, коли не тільки німецькі й італійські воєнні кораблі на Середземному Морі, але й англійські стали предметом напастей — байдуже чи ті напасти йдуть з воздушних просторів, як це мало місце з німецьким кружляком „Дойчлянд", чи з морських глибин, як це сталось з англійським кружляком, — англійська прилюдна опінія, дуже стримана, коли річ іде про кого іншого, але дуже вразлива, коли зачеплені власні інтереси, — сильно захвилювалась. Англійці раптом відчули, що дійсно панування над Ґібральтаром, Суезом і Аденом, трьома ворітьми на морському шляху між Атлянтиком і Індійським Океаном, — не дає ще ґарантії повної безпеки. Хто пускається на ці провокації — нема ніякого сумніву: преса подавала докладно назву совітського підводного човна, яке — ушкоджене англійським стрільном — появилось для направи в одному французькому порті.

Однак у дипльоматії бувають інколи використовувані методи, опатентовані людьми, які — втікаючи „з поля бою" — кричать „лови злодія". Офіціяльна совітська нота, передана у Римі, обвинувачує італійську воєнну фльоту, що вона допускається морського розбишацтва. Таким робом повстав новий „італійсько-совітський інцидент", який має ту добру сторону, що страшенне озлоблення всю прилюдну італійську опінію та мабуть рішить про те, щоб Італія приступила до німецько-японського протикомуністичного порозуміння та щоб тому порозумінню надати не лише ідеольоґічний, а й військово-політичний характер. Погана сторона тієї свіжої совітської провокації є те, що той совітський крок дійсно перешкодив спробам Англії найти з Італією якусь спільну мову, або, кажучи конкретно — мирно вирішити подві взаємних інтересів і морських впливів.

Ці спроби йдуть офіціяльним і неофіціяльним шляхом. Після таких періодів гострих суперечок, як провід Англії в акції міжнародного господарського бойкоту Італії підчас абісинської війни, — як видалення англійських журналістів з Італії та відкликання власних з Льондону з забороною дебіту провідним англійським ґазетам, — прийшло вже було помітне

злагіднення атмосфери. Англійська політика — найреальніша у світі. Вона не цурається робити різких поворотів, коли так каже реальний уклад сил і змінена ситуація. Перемога Італії в Абісинії стала фактом, з яким англійці не можуть не рахуватись. Вони не можуть теж не рахуватись зі зростом італійської та німецької великодержавної сили, а маючи перед собою Італію і Німеччину — в першу чергу пробують порозумітись з Італією, як тою державою, з якою мають нині найбільший клопіт; зрештою, після самовільного дозброєння Німеччини Англія теж признала була той доконаний факт і санкціонувала його морським двостороннім англьо-німецьким порозумінням.

Англійський премієр звернувся з чемним власноручним листом до італійського дуче. Відповідь була теж чемна, але конкретного в ній не було нічого.

Вакаційний період ніби перешкодив негайним переговорам, дарма, що для державних діячів і дипльоматів вакацій нема — коли треба, щоб їх не було. Зате замісць англьо-італійських розмов прийшли великі італійські маневри з бойовою промовою Мусолінія у Палермо про те, що Середземне Море є власністю середземноморських держав. Очевидно, така промова не могла причинитись до злагіднення відносин з Англією. Англія ту промову проковтнула, зате — порозумівшись з Францією — заініціювала конференцію середземноморських держав, запросивши туди й Німеччину та Совіти, зате виелімінувавши Еспанію й Портуґалію. Конференція мала відбутись у Ніоні під Женевою та вирішити передовсім справу безпеки на Середземному Морі. Нема сумніву, що при тій нагоді англійські делегати булиб намагалися перевести теж ширші розмови на актуальні морські теми.

Однак Італія і Німеччина відмовились від участи у тій конференції. Вони покликуються на свіжий конфлікт з Совітами, на відсутність серед запрошених Польщі і Портуґалії, які — мовляв — зацікавлені у середземноморських справах не менше від Совітів, що теж з Середземним Морем не межують, та відсилають всі справи до істнуючого вже Комітету неінтервенції, в якому вони льояльно співпрацюють. Відмова Італії і Німеччини безумовно звужує характер і значіння конференції: це буде по суті нарада трьох великодержав, Англії, Франції і Совітів, — а рішення такої наради, річ ясна, не можуть мати авторитету в усьому світі. Відмова Італії і Німеччини зрозуміла й льоґічна: вони досі даремне домагаються признати ген. Франкові права воюючої сторони, — вони стоять теж на становищі, що в Еспанії йде війна за встановлення чи повалення совітської експозитури на европейському заході і тому вони не можуть допустити, щоб у тих справах мав рішальний голос СССР, а не мав його уряд ген. Франка чи сусідня, найбільш заінтересована, Портуґалія. Через те, як довго Англія воліє толерувати в европейському концерті СССР та з Совітами співпрацювати — Італія і Німеччина від таких колективних нарад і пактів усуваються.

Очевидно, що автоматично затіснюються взаємини між Італією і Німеччиною. У безвісти забуття канули розмірно недавні ще італійсько-німецькі суперечки, викликані тоді австрійським питанням: острахом Італії перед „аншлюсом" та пенетрацією німецьких впливів на Балкані. Джентельменська позиція Німеччини супроти Італії підчас абісинської війни була зручним маневром. Небезпека комуністичного устрою в Еспанії остаточно обидві держави примирила. Від деякого часу Італія і Німеччина маніфестують спільноту своїх інтересів тотожніми, а то й спільними міжнародніми виступами, заявами, відповідями на анкети й меморіяли. Рука в руку йдуть у льондонському комітеті неінтервенції, однаково поставились до справи середземноморської конференції, а невдовзі заманіфестують свою приязнь — відвідинами Мусолінія у Гітлера. Нема сумніву, що ті відвідини стануть теж протикомуністичною та протисовітською демонстрацією і підчеркнуть лінію поділу, що істнує між світом комунізму й націоналізму.

Що йде до такого поділу з тим траґічним додатком, що по стороні комуністичного світу можуть опинитися і деякі демократичні держави з чисто еґоїстичних інтересів (острах В. Британії за зріст сили Японії на Далекому Сході), це різко підчеркнув і останній нірнберський „партійний день" німецьких націонал-соціялістів. „Хто сьогодні ще не хоче бачити чи просто заперечити, що ми находимось тепер у середині боротьби, яка торкається не границь поміж народами й державами, лише проблеми збереження чи руїни всього людського суспільного ладу та всієї людської культури?!" — кликав учора у пламенній промові німецький канцлер. „Організація вселюдської спільноти загрожена! Це не заломиться якась одна державницька вежа, — це повстане нове замішання людських мов, бо серед народів настав поділ людськости!"

Націонал-соціялістичні конґреси у Нірнберзі давно вже втратили характер зіздів одної партії, чи навіть маніфестаційного свята одної держави. Їхній міжнародній характер полягає теж не тільки у тому, що на тому конґресі падуть звичайно гасла, що стають напрямними для реальної внутрішньої і закордонної німецької політики. Їх сутне значіння у тому, що вони мобілізують всіх, хто тільки духово почуває себе спорідненим з протикомуністичним табором, і всіх, чий інтерес є по стороні ворогів Совітів.

Кріпшає у світі протикомуністичний і протисовітський фронт. Булоб справжньою траґедією, колиб у світі християнської культури не прийшло до поладнання внутрішніх спорів до того часу, коли антисовітський фронт стане вже настільки сильний, щоб активно дати відпір великоросійській комуністичній експансії. Сьогодні ми є свідками великої міжнародньої гри і кристалізації тих міжнародніх сил, які будуть рішальні у найближчій світовій війні. У тій війні, в якій і українська справа найде чергову нагоду вирости в увесь ріст,—якщо знову самі українці не покажуться нездібними виковувати свою волю...

ік.

Найліпший кандидат.

В одному зі щоденників недавно появилося оголошення поважної фірми, що шукає освіченого торговельника на провідне становище з розмірно великою винагородою і зі застереженням, щоб кандидат визначався підприємчивістю, розумом та енерґією. Коли на оголошення зголосилося до згаданої фірми кільканацять молодих людей з першорядними кваліфікаціями, шеф фірми, перепросивши всіх якнайчемніше, попросив, щоб кожний з кандидатів показав йому, що має у своїм портфелі. Більшість рефлектантів на проголошену посаду, вволила бажанню директора, а тоді той переглянувши їх портфелі, звільнив їх, крім одного, з котрим негайно підписав контракт.

Ущасливлений торговельник, підписавши умову, не гаяв запитатися свого шефа, що такого найшов він у його портфелі, що саме його виріжнив зпоміж кандидатів. Директор не робив з цього секрету і отверто признав, що „тим чимось" був льос клясової льотерії. Не дармо вважав це директор за доказ розуму і підприємчивости свого будучого помічника.

На зроблену увагу що preцінь інші кандидати могли мати свої льоси дома директор відповів що воліє такого, котрий цей цінний доказ можливости свого щастя носить обережно при собі.

Тепер молодий чоловік працює вже на новій посаді у фірмі і поважно числиться з тим, що після тягнення зможе внести до неї якийсь власний пай.

Нема в цьому нічого неможливого.

—o—

КАТРЯ ГРИНЕВИЧЕВА.

Над яром Мозолевого потока.

Завжди, коли дорогою в гори поїзд минав Галич, перелітав понад мерехтливу плахту Дністра, я ждала заздалегідь біля вікна, не всилі відірвати зору від траґічного краєвиду. Здавалося, шелестять сторінки галицько-волинського літопису й не було просто чим розуміти великої мовчанки, там, на обріях.

Обзнайомлена з усім здогадним цих місць, я ждала пильно висліду розкопів, які далиб реальний підклад цій чи іншій версії, а мені, — реальне особисте пережиття.

І ось з кінцем липня ц. р. часописи повідомили, що на Крилосі, під проводом молодого археольоґа, дра Я. Пастернака, лопати робітників видобули наверх велитенські зовнішні мури катедри Осмомисла, а там, саркофаг зі святими Осмомисловими кістками...

Я переписалася негайно з д-ром Пастернаком і захоплена подією, ждала першої погідної днини для виїзду у Крилос.

А дощі били, повнилися бистрені, ріки. Разом із жінками, що у церкву в Ямному прийшли просити небесної ватри на ріпу, на косовицю, ставляли по кутах обмоклі парасолі, і припадали захололими губами до шибки анґлоя, була й я, слухала, як із великої бані біжать краплі дощу й розбризкуються під паникадилом у проміннисту хлюпу. Не вгавали дощі, дорогами рвали уже спінені потоки, але там, у Крилосі, праця навіть у таких умовинах не зупинялася.

Вночі з 15. на 16. серпня я нінк не могла заснути. Якже-ж! Цілого мого життя треба було, щоб я діждала цієї вісти, цієї дороги! Під ранню зорю зійшлись ми обидвоє, мій брат, адвокат у Надвірній, і я. Ми спішили крилатим, молодечим ходом, повним віддихом грудей, будьто в нас ніколи не було оцієї „анґіна пекторіс", що питома добі. Прихилені до себе схвильовані, ми говорили впівголосом й дорогою на двірець і в поїзді аж до Галича, про одно тільки: розкопи. І ще трохи про містику подій, в час, коли люди останком сил верстають острий камінь, з Монсальватом, що на висотах, перед очима.

Довжезний міст на Дністрі, розлитим каламутно й далеко, дише глибиною. Отам, лівобіч, місце, як сотворене на пристань. Перед восьми сотнями літ таксамо напевно лежали там човна обернені проти сонця чорним, обсмоленим дном. Ждеш рибалки з ковтком в усі, як із піснею про „сині моря, про перевози", закине ось сіти на ніч. Та деж це ділося ґеміpне й розспіване, сите і буйне реміснацьке підгороддя? Декілька хатинок тут, може й курних, критих соломою, виявом найбільшої убогости. Вони мріють в очах, як запороха, ні, як зовсім неправдоподібний епільоґ.

Візник минає Галич: стирту нужди, асиметрії, випадковости. Над сном архитравів і кольон заквітчаних акантом, над відхненням фресок і розкішшю емалій розстелилося покривало простацького тинку.

Вїжджаємо між гористий, з обидвох боків крилоської дороги дубовий ліс, першу сторожу далекої княжої садиби. Перед нами довга, на цілу милю, незаселена ніким дорога до вірлиного гнізда — прастарий шлях володарів. Не трудно підмітити, що в давнину вона була ширша й лежала нижче: дощі та вітри не насунули ще на неї землі з лісового спохилля, не вигребали ще ровів обабіч. Чарівна, владна дорога, гідна Осмомисла і Шостикрильця. Нею ішли у дзвоні літаврів Ярославові полки під проводом його воєводів та згодом Романові, вслід його власного безсмертного списа. „Не мало-ж бо поту, втер він за землю руськую!"

Нею, цією дорогою гуготіли колись ковані вози, везли дорогий набір на „золотий тік", щоб князь міг виконати, коли захоче, право первокупівлі. У тих лісах дубових, гомоніло боярство, нетерпеливилися ловні котюги, супилися люто у чічкованих ошийниках соколи з півночі, ждали, коли націлять їх лет у небо, чи з трави, зірвуть колпак знад прозорих повік. А над тим усім небо як туркус і хороводи позолочених церковних бань над розгульним, у ярі, у чорновітті, Мозолевим потоком, над Лімницею, Луквою, Дністром...

Так ця дорога, зо східним, суворим відмежуванням від демосу, має виразно збережене, державницьке обличчя.

Пливкими лініями підносимося невпинно вгору. В якійсь хвилині кидаємо вигідні місця: йдемо пішки, читати буква за буквою пожовклий, народній палімпсест, розгорнений оце на цю ширину. Відріжнюємо з любовю, де новітній текст і де під ним блакить, червінь і золото померклої старовини.

Їдемо більш години: десята зранку, вітер пахне медом, розсуває щораз дзвінко дубове листя, немов його счіплюють невидні руки на геройські вінки шоломам у прикрасу.

Як проймаюче гарно доокола! Краєвид єдиний, з войовницьким задумом, на світі єдиний!

А тоді шлях повертається нараз круто й високо: потрійні перстені валів та фос, Галичина могила. Крилос. Нарешті. (Докінчення буде)

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Спомин вязня Таверу.

Гвардійського старшину Нормана Бейлі-Стюарта воєнний суд засудив на 5 років вязниці в Тавері за видачу воєнних тайн державі. Засуджений відсидів свою кару і два місяці тому вийшов уже на волю. Бейлі Стюарт жив короткий час у своїх батьків на провінції. Тепер покинув Англію так, що його місце побуту невідоме навіть для найближчих приятелів.

Процес Бейлі Стюарта викликав свого часу велику сензацію. До справи була причасна молода і гарна дівчина, мабуть німка, яка писала до нього листи і прислала йому кілька десятків фунтів поштою. Сам Бейлі Стюарт був перед тим у Німеччині. На цих фактах збудовано акт обвинувачення, але розправа не виказала вини підсудного. Бейлі Стюарт заперечив вину, але воєнний суд таки засудив його на 5 років вязниці.

З початком вересня ц. р. „Дейлі Експрес" почав друкувати автобіографію Нормана Бейлі Стюарта. Вязень Таверу вияснює чому, „освідомляв" німецький генеральний штаб. Бейлі Стюарта призначив батько, сам старшина, до військової служби. Вже у військовій школі ставився прихильно до Німеччини, з якою поведеся жорстоко і несправедливо, накинувши їй версайський договір. Підчас поїздки до Полудневої Африки він залюбився в одній німкині і це ще більше звязало його з Німеччиною. Вернувшись до Льондону Стюарт звернувся до німецького консуля з пропозицією своїх послуг, але не дістав відповіді. Тоді рішився виїхати до Німеччини і переговорювати на місці з військовими. На цьому кінчиться перша частина його споминів.

—o—

80-ліття морського телеграфу.

Дня 5. вересня ц. р. минуло 80 років від хвилини, коли закінчено закладати головний трансатлянтійський кабель, що обєднує Злучені Держави з Великою Британією. Заложення кабля коштувало дуже багато грошей і тяжко було його перевести. Це завдання виконували два найбільші воєнні кораблі: англійський „Агамемнон" та американський „Ніягара", з яких перший плив з Ірляндії, другий з Нової Фундляндії, щоб получити оба континенти постійним підморським каблем. Одначе ця перша спроба не вдалася. Кабель перервався у глибині океану. Чергового року „Атлянтійська Телеграфічна Компанія", заснована 1856. р., підняла нові спроби, що увінчалися успіхом. У Гриніч виконали велитенський кабель, що його навинули і помістили на чердаку спеціяльно збудованої з тією метою фрегати. Підготовою цієї подорожі цікавились найширші верстви населення Европи та Америки. Князь Валії, майбутній король Едвард VII. часто відвідував варстати у Гриніч. Щойно в 1856. р. В. Британія збудувала спеціяльний корабель з наймодернішими, як на ті часи, приладами. Цей каблевий корабель „Грейт Істерн" мав виконати дві великі речі: мав заложити новий кабель і витягнути затоплені в 1857 і 1858. р. Знову новий кабель перервався на широкому океані і щойно на другий рік англійська морська техніка могла почванитися повним тріюмфом. Саме закладання кабля було дуже примітивне. Корабель „Грейт Істерн" плив з Ірляндії (полученої вже підморським каблем з Англією), розвивав на своїм чердаку кабель і запускав його на дно.

Пересилка дитини поштою.

До Сан Франціско приїхав залізницею шестилітній хлопчина Артур Кох, який мандрував з Німеччини до Америки як.. поштовий пакунок. На плечах його плаща був пришитий більший кусник полотна з написом: „Пані Дж. В. Еліот для Катерини Кох, 5334, Грейт-авеню, Сан Франціско, Злучені Держави".

Мати Артура Коха походила з Гамбургу і виемігрувала минулого року до Америки. Тому, що не знала, чи вдасться їй найти відповідну працю, залишила свого сина під опікою своєї рідні. Недавно написала листа, що заробляє стільки, що може вдержати сина, але не має покищо грошей на заплату його подорожі до Америки. Тоді її свояки пішли до управи німецького корабельного товариства і заявили, що хочуть вислати хлопчиська.. поштою до Америки. Розглянувши матеріяльне становище матері, дирекція товариства згодилася на це, тимбільше, що поштові постанови передбачують посилки живими поштовими пакетами, себто не забороняють посилки поштою дітей.

Хлопчина Артур Кох переїхав море з Гамбурга до Нюйорку у поштовім відділі, де він теж їв і спав.

Хлопчина був сензацією для всіх пасажирів корабля. Пасажири фотографували його навипередки і випрошували в нього автографи. У Нюйорку перевезли його поштовим автомобілем у пристані на залізничу стацію і передали до поштового вагону, яким він переїхав цілі Злучені Держави зі сходу на захід. В Сан Франціско вже ждала на сина затрівожена мати. Хлопчина заявив, що був би зовсім вдоволений дорогою, якби „так дуже ним не цікавилися".

В обіймах ледів.

Гренляндська полярна експедиція у складі данського корабля „Густав Гольм", двох норвеських кораблів „Весле Карі" і „Поляр Бери", опинилася в дуже скрутному становищі. Всі три кораблі замерзли серед криг. „Густав Гольм" — це міцний деревляний корабель, спеціяльно збудований для полярної плавби. Тепер небезпека така, що пасажири рішили покинути корабель і на совгах та санчатах зі собаками дістатися до материка. З корабля винесли вже все приладдя і харчі. Лиш деякі пасажири залишилися на леді сподіваючись, що „Густав Гольм" видержить натиск ледів і весною продовжуватиме свою подорож.

Оба норвеські кораблі у дещо кращій ситуації. Вони ще мають свобідний вихід на північ. Хоч плавба останньою порою получена з риском, але з північної частини океану можна дістатися до берегів Гренляндії. На чердаку „Густава Гольма" находиться кількох учених, між ними німецький учений проф. Рейзінгер. Учені задумують перезимувати на березі Скоресбізендфйорда, де переведуть наукові досвіди.

—o—

Прокажений шукає свободи.

25. червня ц. р. париська поліція арештувала невідомого, що назвав себе Альбертом Лянгером. Ствердили, що це каторжник Леон Буше, якого засудив у 1913. р. суд присяглих департаменту Сени на 10 років каторжних робіт у Гвіяні. Буше відслужив свою кару і адміністрація каторги виставила йому якнайкраще свідоцтво. Його призначили на санітара до шпиталю на острові Рояль і там доглядаючи недужих він заразився проказою. Коли його звільнили, він, згідно зі законом повинен був ще залишитися якийсь час у Гвіяні, але не найшовши роботи втік до Франції і в Парижі служив у ріжних аптиках. Всі його шефи дали йому якнайкращі свідоцтва, як працьовитому та чесному співробітникові. Перед судом він мусів відповідати за волокитство і за фальшиві документи. Суд узявши на увагу його зразкову поведінку на службі та його недугу, звільнив його від кари. Тепер його адвокат вніс прохання, щоб звільнили його від служби, яку мав доповнити як каторжник. Та найцікавіше в усьому тому те, що серед парижан жив собі чоловік із проказою і не лікувався.

ТАКИХ КЛІЄНТІВ НЕБАГАТО.

Десять днів тому приступив до льондонського шофера таксівки Джемса Скотта новозеляндець Ренсимен і спитав його, чи він не згодиться на довшу їзду з ним. „Моя дружина — говорив новозеляндець — шотляндка і вже 40 років не бачила рідного краю. Ми приїхали до Англії з Нової Зеляндії і хочемо поїхати до північної Шотляндії, звідкіля вернутися назад до Льондону. Я буду вам платити згідно з рахунком".

Шофер згодився і другого дня вранці заїхав перед готель, де жили подружи Ренсимен. Він виїхав з пасажирами в дорогу. Таксівка переїхала вже 3.000 км. При кінці кожного дня Ренсимен виплачує точно йому гроші згідно з рахунком.

—o—

ОСЕЛЯ З ЛЕДНЯКОВОЇ ЕПОХИ.

При археольогічних розкопах над берегом Дону біля села Костенки відкрили хату ледняковоі епохи. Це обширна землянка з останками предметів з кости і кременя. На основі знахода спеціялісти кажуть, що перед 30—35.000 років до нашої ери жили там люди. Дотепер у Росії не найшли ще ніде таких деревляних осель. До села Костенки виїзджають спеціяльні прогульки визначних археольогів. Дальші розкопи вияснять розміри осель людини з ледняковоі епохи і відкриють предмети, подібні до тих, що їх найшли 80 років тому французькі археольоги, відкривши таку оселю у Франції.

—o—

ШУКАЮТЬ НОВОГО НЕЛЬСОНА.

Для нинішніх англійських настроїв дуже характеристичний напис крейдою, що появився на будинку „Льойда". „Нам потрібний новий Нельсон". Напади в останньому часі на кораблі на Середземному Морі дуже хвилюють прилюдну англійську опінію. Не слід забувати, що у свободі мореплавства і долі кораблів зацікавлені широкі верстви населення, бо акції корабельних товариств закуповує дуже багато бідних англійців. Пригадують, що коли за Наполеона французькі корсарі почали загрожувати британській торговлі, затоплювали кораблі і грозили блькадою В. Британії, Льойд, власник каварні в Льондоні, де сходилися судді, маклери і т. п., запропонував Нельсонові підтримку. В колах „Льойда" говорять, що і тепер повинна вийти ініціятива з кол, зближених до „Льойду". Це приневолить уряд зрозуміти, що терпець англійської прилюдної опінії вірвався.

—o—

НА ЗРАЗОК МІЛІОНЕРІВ БЕЗ СОТИКА ПРИ ДУШІ.

Бельгієць Еміль Морен та його подруга Катря Роже розвязали собі просто справу дорожнечі і жили два місяці мов міліонери, хоч не мали ні сотика при душі. Обоє приїхали до Парижа і зупинилися в дорогому готелі недалеко Опери. Морен підписав договір з власником готелю у справі найму помешкання на один місяць.

У міжчасі Морен і Роже замовляли собі самі дорогі обіди, вибирали старі вина і нічого собі не відмовляли. Минуло дві неділі. Коли власник предложив рахунок на 10.000 фр. — сума невелика на такий готель, де спинився Морен і Роже — пара щезла. Одначе з Парижа не виїздила. З готелю на площі Опери бельгієць та його любка перейшли до готелю на вул. Шосе д' Антен. За десять днів повторилася та сама історія, що в готелю на пл. Опери і парочка шмигнула до третього готелю дуже недалеко, бо в тій самій дільниці біля стації Сен-Лязар.

У Парижі готелів тьма тьменна і Морен та Роже булиб вели мабуть довго таке життя, якби припадково не стрінув їх на Більших Бульварах один з пошкодованих власників. Обоїх арештувала поліція і передала до суду.

Вступаймо масово в члени Товариства „Рідна Школа", що має за собою 55 літ істнування. Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Спомин вязня Таверу.

Ґвардійського старшину Нормана Бейлі-Стюарта воєнний суд засудив на 5 років вязниці в Тавері за видачу воєнних тайн державі. Засуджений відсидів свою кару і два місяці тому вийшов уже на волю. Бейлі Стюарт жив короткий час у своїх батьків на провінції. Тепер покинув Англію так, що його місце побуту невідоме навіть для найближчих приятелів.

Процес Бейлі Стюарта викликав свого часу велику сензацію. До справи була причасна молода і гарна дівчина, мабуть німка, яка писала до нього листи і прислала йому кілька десятків фунтів поштою. Сам Бейлі Стюарт був передтим у Німеччині. На цих фактах збудовано акт обвинувачення, але розправа не виказала вини підсудного. Бейлі Стюарт заперечив вину, але воєнний суд таки засудив його на 5 років вязниці.

З початком вересня ц. р. „Дейлі Експрес" почав друкувати автобіоґрафію Нормана Бейлі Стюарта. Вязень Таверу виясняє чому, „освідомляв" німецький генеральний штаб. Бейлі Стюарта призначив батько, сам старшина, до військової служби. Вже у військовій школі ставився прихильно до Німеччини, з якою поведилися жорстоко і несправедливо, накинувши їй версайський договір. Підчас поїздки до Полудневої Африки він залюбився в одній німкині і це ще більше звязало його з Німеччиною. Вернувшись до Льондону Стюарт звернувся до німецького консуля з пропозицією своїх послуг, але не дістав відповіді. Тоді рішився виїхати до Німеччини і переговорювати на місці з військовими. На цьому кінчиться перша частина його споминів.

—o—

80-ліття морського телеґрафу.

Дня 5. вересня ц. р. минуло 80 років від хвилини, коли закінчено закладати головний трансатлянтійський кабель, що обєднує Злучені Держави з Великою Британією. Заложення кабля коштувало дуже багато грошей і тяжко було його перевести. Це завдання виконували два найбільші воєнні кораблі: англійський „Аґамемнон" та американський „Ніяґара", з яких перший плив з Ірляндії, другий з Нової Фундляндії, щоб получити оба континенти постійним підморським каблем. Одначе ця перша спроба не вдалася. Кабель перервався у глибині океану. Чергового року „Атлянтійська Телеграфічна Компанія", заснована 1856. р., підняла нові спроби, що увінчалися успіхом. У Ґрініч виконали велитенський кабель, що його навинули і помістили на чердаку спеціяльно збудованої з тією метою фреґати. Підготовою цієї подорожі цікавились найширші верстви населення Европи та Америки. Князь Валії, майбутній король Едвард VII. часто відвідував варстати у Ґрініч. Щойно в 1856. р. В. Британія збудувала спеціяльний корабель з наймодернішими, як на ті часи, приладами. Цей каблевий корабель „Ґрейт Істерн" мав виконати дві великі речі: мав заложити новий кабель і витягнути затоплені в 1857 і 1858. р. Знову новий кабель перервався на широкому океані і щойно на другий рік англійська морська техніка могла почванитися повним тріюмфом. Саме закладання кабля було дуже примітивне. Корабель „Ґрейт Істерн" плив з Ірляндії (получені вже підморським каблем з Анґлією), розвивав на своїм чердаку кабель і запускав його на дно.

Пересилка дитини поштою.

До Сен Франціско приїхав залізницею шестилітній хлопчина Артур Кох, який мандрував з Німеччини до Америки як.. поштовий пакунок. На плечах його плаща був пришитий більший кусник полотна з написом: „Пані Дж. В. Еліот для Катерини Кох, 5334, Ґрейт-авеню, Сан Франціско, Злучені Держави".

Мати Артура Коха походила з Гамбурґу і виемігрувала минулого року до Америки. Тому, що не знала, чи вдасться їй найти відповідну працю, залишила свого сина під опікою своєї рідні. Недавно написала листа, що заробляє стільки, що може вдержати сина, але не має покищо грошей на заплату його подорожі до Америки. Тоді її свояки пішли до управи німецького корабельного товариства і заявили, що хочуть вислати хлопчиська.. поштою до Америки. Розглянувши матеріяльне становище матері, дирекція товариства згодилася на це, тимбільше, що поштові постанови передбачують посилки живини поштовими пакетами, себто не забороняють посилки поштою дітей.

Хлопчина Артур Кох переїхав море з Гамбурґа до Нюйорку у поштовім відділі, де він теж їв і спав.

Хлопчина був сензацією для всіх пасажирів корабля. Пасажири фотоґрафували його навипередки і випрошували в нього автоґрафи. У Нюйорку перевезли його поштовим автомобілем у пристані на залізничу стацію і передали до поштового вагону, яким він переїхав цілі Злучені Держави зі сходу на захід. В Сан Франціско вже ждала на сина затривожена мати. Хлопчина заявив, що був би зовсім вдоволений дорогою, якби „так дуже ним не цікавилися".

В обіймах ледів.

Ґренляндська полярна експедиція у складі данського корабля „Ґустав Гольм", двох норвеських кораблів „Весле Карі" і „Поляр Берн", опинилася в дуже скрутному становищі. Всі три кораблі замерзли серед криг. „Ґустав Гольм" — це міцний деревляний корабель, спеціяльно збудований для полярної плавби. Тепер небезпека така, що пасажири рішили покинути корабель і на совгах та санчатах зі собаками дістатися до материка. З корабля винесли вже все приладдя і харчі. Лиш деякі пасажири залишилися на леді сподіваючись, що „Ґустав Гольм" видержить натиск ледів і весною продовжуватиме свою подорож.

Оба норвеські кораблі у дещо кращій ситуації. Вони ще мають свобідний вихід на північ. Хоч плавба останньою порою получена з риском, але з північної частини океану можна дістатися до берегів Ґренляндії. На чердаку „Ґустава Гольма" находиться кількох учених, між ними німецький учений проф. Рейзінґер. Учені задумують перезимувати на березі Скоресбізендфйорда, де переведуть наукові досліди.

—o—

Прокажений шукає свободи.

25. червня ц. р. париська поліція арештувала невідомого, що назвав себе Альбертом Лянґером. Ствердили, що це каторжник Леон Буше, якого засудив у 1913. р. суд присяглих департаменту Сени на 10 років каторжних робіт у Ґвяні. Буше відслужив свою кару і адміністрація каторги виставила йому якнайкраще свідоцтво. Його призначили на санітара до шпиталю на острові Рояль і там доглядаючи недужих він заразився проказою. Коли його звільнили, він, згідно зі законом повинен був ще залишитися якийсь час у Ґвяні, але не найшовши роботи втік до Франції і в Парижі служив у ріжних аптиках. Всі його шефи дали йому якнайкращі свідоцтва, як працьовитому та чесному співробітникові. Перед судом він мусів відповідати за волокитство і за фальшиві документи. Суд узявши на увагу його зразкову поведінку на службі та його недугу, звільнив його від кари. Тепер його адвокат вніс прохання, щоб звільнили його від служби, яку мав доповнити як каторжник. Та найцікавіше в усьому тому те, що серед парижан жив собі чоловік із проказою і не лікувався.

ТАКИХ КЛІЄНТІВ НЕБАГАТО.

Десять днів тому приступив до льондонського шофера таксівки Джемса Скотта новозеляндець Ренсимен і спитав його, чи він не згодиться на довшу їзду з ним. „Моя дружина — говорив новозеляндець — шотляндка і вже 40 років не бачила рідного краю. Ми приїхали до Англії з Нової Зеляндії і хочемо поїхати до північної Шотляндії, звідкіля вернутися назад до Льондону. Я буду вам платити згідно з рахунком".

Шофер згодився і другого дня вранці заїхав перед готель, де жили подруги Ренсимен. Він виїхав з пасажирами в дорогу. Таксівка переїхала вже 3.000 км. При кінці кожного дня Ренсимен виплачує точно йому гроші згідно з рахунком.

—o—

ОСЕЛЯ З ЛЕДНЯКОВОЇ ЕПОХИ.

При археольоґічних розкопах над берегом Дону біля села Костенки відкрили хату ледникової епохи. Це обширна землянка з останками предметів з кости і кременя. На основі знаходів спеціялісти кажуть, що перед 30—35.000 років до нашої ери жили там люди. Дотепер у Росії не найшли ще ніде таких деревляних осель. До села Костенки виїзджають спеціяльні прогульки визначних археольоґів. Дальші розкопи вияснять розміри осель людини з ледникової епохи і відкриють предмети, подібні до тих, що їх найшли 80 років тому французькі археольоґи, відкривши таку оселю у Франції.

—o—

ШУКАЮТЬ НОВОГО НЕЛЬСОНА.

Для нинішніх англійських настроїв дуже характеристичний напис крейдою, що появився на будинку „Льойда". „Нам потрібний новий Нельсон". Напади в останньому часі на кораблі на Середземному Морі дуже хвилюють прилюдну англійську опінію. Не слід забувати, що у свободі мореплавства і долі кораблів зацікавлені широкі верстви населення, бо акції корабельних товариств закуповує дуже багато бідних англійців. Пригадують, що коли за Наполеона французькі корсарі почали загрожувати британській торговлі, затоплювали кораблі і грозили бльокадою В. Британії, Льойд, власник каварні в Льондоні де сходилися судді, маклери і т. п., запропонував Нельсонові підтримку. В колах „Льойда" говорять, що і тепер повинна вийти ініціятива з кол, зближених до „Льойду". Це приневолить уряд зрозуміти, що терпець англійської прилюдної опінії вірвався.

—o—

НА ЗРАЗОК МІЛІОНЕРІВ БЕЗ СОТИКА ПРИ ДУШІ.

Бельгієць Еміль Морен та його подруга Катря Роже розвязали собі просто справу дорожнечі і жили два місяці мов міліонери, хоч не мали ні сотика при душі. Обоє приїхали до Парижа і зупинилися в дорогому готелі недалеко Опери. Морен підписав договір з власником готелю у справі найму помешкання на один місяць.

У міжчасі Морен і Роже замовляли собі самі дорогі обіди, вибирали старі вина і нічого собі не відмовляли. Минуло дві неділі. Коли власник предложив рахунок на 10.000 фр. — сума невелика на такий готель, де спинився Морен і Роже — пара щезла. Одначе з Парижа не виїздила. З готелю на площі Опери бельгієць та його любка перейшли до готелю на вул. Шосе д'Антен. За десять днів повторилася та сама історія, що в готелю на пл. Опери і парочка шмигнула до третього готелю дуже недалеко, бо в тій самій дільниці біля стації Сен-Лязар.

У Парижі готелів тьма тьменна і Морен та Роже булиб вели мабуть довго таке життя, якби припадково не стрінув їх на Більших Бульварах один з пошкодованих власників. Обоїх арештувала поліція і передала до суду.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Вступаймо масово в члени Товариства „Рідна Школа", що має за собою 55 літ існування. Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

Перед посвяченням основ нової церкви у Львові.

ЯК ПРИЙШЛО ДО БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВА НА БОГОСЛОВА ПРИ ВУЛ. ПОТОЦЬКОГО.

Думка здвигнути церкву на Вулецькім Передмісті біля монастиря СС. Василіянок при вул. Потоцького 95. зродилася таки в самім монастирі. Вже від літ горнулося довколичне населення, зокрема родичі дітей василіянських шкіл, до шкільної молитовниці на Служби Божі та інші богослуження з огляду на значне віддалення парохіяльної церкви св. Юра. Молодь, учительський збір та ще й гості зпоза школи ніяким чином не могли поміститися в маленькій шкільній каплиці, тому ігумення монастиря м. Віра Слободян уважала, можна сказати, ціллю свого життя здвигнути при монастирі невеличку церковцю в першу чергу для власних потреб. Деякі підприємчиві сестри вже й підхоплювали думку своєї ігумені та стали вже здавна то ручними роботами то малюванням тканин, що їх продавали, збирати невеличкі суми на будову тої так дуже для них бажаної церковці. Одначе реально думати про будову навіть невеличкої церкви не могли вважаючи, що таке підприємство переходить фінансову спроможність монастиря, до речі: ще й не зовсім без довгів.

ПОТРЕБА ЦЕРКВИ НА ВУЛЬЦІ. — ПЕРШИЙ ПЛЯН.

З тими своїми задушевними бажаннями звірювалася мати-ігумення ріжним приятелям монастиря та шкіл СС. Василіянок, між іншими теж свому був. директорові д-рові М. Чубатому, який бачучи просто катастрофальний брак церков у Львові, радив не зражуватися браком гроша, тільки приготовити тимчасові пляни майбутньої церкви на Вулецькім передмісті, очевидно, вже не малої монастирської церковці для приватного вжитку монастиря, тільки більшої церкви, призначеної і для вжитку монастиря, і для публичного вжитку українців греко-католиків тої частини Львова. Мати-ігумення радо пристала на такий проект та стала підшукувати архитекта, що створив би тимчасовий рисунок майбутньої церкви, яким можнаб зацікавити загал. За порадою о. мітрата Сліпого вибір упав на спосібного архитекта інж. Романа Грицая, автора гарного проекту розбудови Національного Музею. До кількох тижнів дав арх. Грицай тимчасовий плян задуманого храму; мала це бути трьохбанна церква у стилі українських деревляних церков, така, яку можна було бачити на перших листівках, що їх згодом пустив Комітет будови церкви у розпродаж.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ І ВИБІР КОМІТЕТУ БУДОВИ.

Маючи вже готовий провізоричний плян, постановила мати-ігумення при співпраці д-ра М. Чубатого скликати нараду громадян м. Львова за окремими запрошеннями до руханкової салі монастирських шкіл. Приготовано сходини ширшого гурта громадян на неділю Мироносиць 8. травня 1932. р. Розіслано понад триста запрошень, на які явилося к. сто осіб; в імени недужого Високопреосв. Митрополита явилися оба єпископи-помічники. На референта запросили ініціятори сходин ред. д-ра Івана Німчука, що й виголосив незвичайно цікавий реферат про пекучу потребу розбудови церков у Львові, виказуючи статистичними даними, як дуже змінилося відношення обох обрядів у Львові на нашу некористь саме з браку церков. Після реферату розвинулася жива дискусія, серед якої зазначувався бадьорий тон присутніх робітників та дрібноміщан.

На закінчення дискусії на внесок д-ра М. Чубатого вибрано 24-членний Комітет будови церкви з о. крил. Юліяном Дзеровичем як головою. На першому засіданні Комітет уконституувався в той спосіб, що заступниками голови вибрано інж. Ю. Мудрака та іванну Шепаровичеву, секретарем Антона Павенцького, скарбником с. Марію Рутковську. Комітет поділився відразу на 5 комісій праці з власними предсідниками-референтами, а саме на комісію організаційну (предс. п. Григорій Ганусяк), фінансову (предс. с. Марія Рутковська), будівельну (предс. інж. Юл. Мудрак), пресової пропаганди (предс. д-р М. Чубатий) та комісію імпрез (предс. о. Ол. Бучацький). Кожна комісія працювала самостійно, продумувала проекти, як найуспішніше збирати фонди та зацікавити загал наміченою будовою церкви. Тільки з важнішими справами, особливо тими, що вимагали тимчасових видатків, приходили референти комісій на повний Комітет, що збирався дуже точно кожного місяця (постійно кожної першої суботи місяця).

ЯК ПРАЦЮВАВ КОМІТЕТ БУДОВИ.

В комітеті під умілим та невтомним проводом о. Дзеровича заведено строгу дисципліну праці. На кожнім засіданні Комітету провірювано, чи всі попередні постанови Комітету переведено в життя та які проекти праці на черговий місяць предкладає кожний предсідник комісії. Почалася жвава збіркова акція готівкових жертв, декляраций на більші суми, що їх опісля точно стягано, жертв на чеки ПКО, доходів з ріжних імпрез та готових матеріялів на будову. Цілу свою душу у працю Комітету вложив зокрема п. Гр. Ганусяк, все готовий до праці, все скромний, дарма, що всі свої сили, труд та досвід безкорисно вкладав у це діло. Сестри Василіянки розвинули у своїм крузі ділання збіркову акцію по відпустах та за посередництвом своїх монастирів у Галичині і поза Галичиною. О. Бучацький підготовляв одну імпрезу за другою, щоб тільки конто Комітету росло. Улаштовування щорічного свяченого та просфори, що стали вже майже традиційними, приносило теж не тільки матеріяльний успіх, але і причинялося до консолідації вулецьких міщан в один гурт, одушевлений одною ідеєю: служби рідній Церкві та народові. Постійний успіх тих імпрез — це вже заслуга пань Комітету І. Шепаровичевої, Раковської, Бачинської, Рогожевої та інших, що їх через брак місця годі тут вичисляти. Ентузіязм праці одних поривав других та притягав нових людей; слабодухи уступали незамітно, що їх браку ніхто не запримічував. Не диво, що ту скоординовану працю стали цінити й деякі установи, що зі значнішими жертвами поспішили з помічю Комітетові, як ось Центросоюз, що жертвував вагон цементу, Земельний Банк, що зложив жертву 5.000 зол., або монастир оо. Василіян у Лаврові, що віддав до диспозиції Комітету значну кількість будівельного деревного матеріялу.

Призбираний гріш пильнували члени Комітету краще, як своє приватне добро, зокрема в часах, коли загрожувала девалюація та коли заломився доляр; завдяки цьому майно громадське в руках Комітету не понесло майже ніякої страти. Ті счорнілі стоси призбираних запасів цегли, ті повні ями гашеного вапна, що роками чекали дозволу на будову, це доказ як доцільно орудувала народнім та церковним добром президія Комітету. Ось і тут секрет, яким чином малий гурт людей потрапив стягнути на будову церкви за той час к. 80.000 зол.

ТЯЖКЕ ЗАВДАННЯ БУДІВЕЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Та преважке завдання мала будівельна комісія; їй припало завдання приготовити подрібні пляни, потрібні до будови церкви та видобути дозвіл на будову у львівськім магістраті. Кілько то ріжних перерібок плянів треба було зробити! Кілько інтервенцій піднятися! Кілько ріжних побажань будівельного уряду вислухати і з того дещо виконати, за інше торгуватися!

ЖОРЖ РЕЄР.

Дівчина з парасолькою.

Після такої щирої сповіді, вона вилізала на якесь високе дерево, щоб показати мені, як вона нехтує всякими конвенансами, не дбаючи про сукню або перескакувала плоти, хоч як це журило її стару пістунку Марію.

Та наші молодечі розмови попадали часом у ніжніший настрій. Коли ми гралися в піжмурки з іншими дітьми, виходило якось так, що ми завсіди ховалися обидвоє в те саме місце. Я тримав тоді Ренату за руки, прилягав до неї без віддиху і вдихував запах її волосся. Нераз у розгарі такої забави ми мчали як навіжені перед себе через грядки засаджені шпараґами або кущі далекого саду. Ми вміли заховатись у гайку, коли всі інші нас шукали. Я підстелював Ренаті на землі свою хустину, щоб вона не поплямила суконки — це завсіди дратувало її — і ми сідали під якимсь порічковим кущем, над яким нахилялись гиляки старої яблінки. Сонце світило згори, а з боку подував вітрець. Тоді я не знав, чи пахощі довкола мене плили від сухої конюшини, від недалеких грядок полуниць, чи від Ренатового волосся.

Я був би тоді глибоко щасливий, якби я був відчував, що Рената вдоволена таким тихим щастям. Але вона ніколи не була більше примхувата, як саме у хвилинах такого супокою, коли літні спеки і тиша піль відокремлювали нас від решти світу. Тоді вона сповідалась із своїх чудернацьких плянів, що розбивали ввесь мій захисний настрій. Раз вона мала охоту втікати кудись із циганами, що розтаборились недалеко, то знову піддавала думку, щоб побрататися в товариством, яке відвідувало шиночок у Дампієо „Під наколесниками".

Я брав зовсім поважно всі ці її забаганки і хвилювався.

— Ах, який ти дурепа, Альбертинцю! — потішала вона мене. — Чи ти не розумієш, що я кепкую собі з тебе?

IV.

При кінці вакацій ми розсталися. Тоді, як я приїхав до Парижа, Рената виїжджала до Англії, щоб там покінчити свої студії. Розстаючися ми присягли одне одному, що будемо писати і небавком зустрінемось. За рік я дістав від неї три листи, один по англійськи. Я слабо розумів Шекспірову мову, рішив, що Рената синьомудра і не мав охоти їй відповідати.

Аж чотири роки пізніше я вернувся до Санліс, кілька тижнів після смерти її батька. Я не пізнав своєї колишньої збиточної товаришки, коли побачив поважну дівчину за жалібним серпанком, як вона слухала терпеливо нудних промов моєї тітки.

Рената мала 18 років, а я 17. Але мене — молокососа відділював від дівчини, що стала вже жінкою, вже не один рік. А всеж уважав я її за дурненьку і не вірив у її велику будучність, коли вона у вільній хвилині, як ми залишились самі, спитала:

— Скажи мені, маестро Альберте, чи ти ще й досі любиш ходити босо по траві і лазити по дахах?

Це питання мене здивувало і я відповів картаве:

— Не знаю, Ренато. А ти?

— О, зі мною кінець! Я мушу стати чеснотливою міщанкою.

Більше нічого я від неї не довідався. Вісімнацять місяців пізніше я почув про її шлюб. Ця новина мене не здивувала ані не зворушила. Образ дівчини з парасолькою вже тоді затерся в моїй памяті.

Маєток у Санліс продали. Моя тітка не могла пережити такої катастрофи. Минуло десять років.

V.

Кілька тижнів тому, коли я був на вечері в одних приятелів, господині дому звернулася до мене з жартівливою усмішкою:

— Чи ви знаєте, хто буде вашою сусідкою праворуч? Пані Бльомер!

— Не знаю такої.

— Не знаєте Ренати?

Але це імя не сказало мені багато, бо за той час я вже знав інші Ренати.

— Де ваша голова, пане Альберте? Це-ж Рената Лямі, ваша товаришка з дитячих літ у Санліс.

Я наче впав із хмар на землю. Очунявши я зважився спитати:

— А звідки ви можете знати, що це моя товаришка з дитячих літ?

— Вона сама оповідала мені про це! Оповідала про забави у саді, про свято води, про лямпіони у стодолі, про проходи на даху, про хованку в гайку... Так, так... вона була захоплена вами... але ви були вітрогон. Це була чудова дівчина. Ось і вона!

Чи я був би пізнав Ренату, якби мене не були попередили, що вона прийде сюди? Напевне пізнав би по її теплих очах і глузливій усмішці. Але час перемінив худощаву дівчину в жінку 30-літню з заокругленими лініями плеч. Хоч обличча її не мало таких самих виразних рис, проте від нього йшов якийсь примхуватий чар той самий, що полонив мене від першого дня знайомости з нею.

— Маестро Альберте! ах, як ти вигарнів, і який смішний став і взагалі... все, все!

За нею йшов якийсь округленький, бльондин.

Прийшла вимога основно переробити первісний проект, і знов довгі конференції з архитектами, знавцями мистецтва, аж доки не вилонився новий проект, зовсім неподібний до первісного, зате майже ідентичний з нинішнім пляном будови. Вже здавалося, що всі бажання будівельного уряду сповнені, аж по трьох роках заходів приходить несподівано на Комітет болючий удар — міський уряд прохання про дозвіл на будову та справлені вже пляни відкинув. Вже зневіра стала закрадатися декому у душу, аж рекурс до воєвідства вирішив справу в нашу користь. Пляни знову вернулись до ратуша, і знов нові поправки, нові доповнення та вимога зрезигнувати з проєктованої салі у підземеллі, що була призначена на поміщення церковно-національних організацій Вульки. По повних чотирьох роках ми врешті дістали так довго очікуваний дозвіл на будову храму Божого.

ЗАВЯЗОК НОВОЇ ПАРОХІЇ.

Та рівночасно вже у першому році праці Комітету твориться під його опікою завязок нової парохії коло молитовниці, що її СС. Василіянки безкорисно що неділі відступали для вжитку вірних Вулецької округи. Душпастирство обняв голова Комітету о. крил. Дзерович, помагав йому о. Бучацький. Вже й повстав завязок парохіяльного комітету з невтомним міщанином Данилом Божемським, головою читальні на Вульці — дяком та старшим братом в одній особі при новій душпастирській станиці. Це сірий громадянин з народу, що своєю ревністю та завзятущістю так дуже нагадує нам старі типи львівської Руси з перед чотирьох соток літ. Щонедільні богослуження в останніх пятьох роках при постійно більшаючій фреквенції — це найвимовніший і найбільш переконливий доказ на на те, що величезна парохія при архикатедральнім храмі св. Юра вже рішуче не всилі обслугувати своїх периферій та що її поділ принайменше на три душпастирські станиці став давно постулятом самого життя, якщо вірні греко-католицької Церкви не мають дальше розгублюватися.

Може колись друковане звідомлення своїми цифровими даними кине ясніший сніп світла на працю незгаданих тут членів Комітету та на жертвенність сотень незнаних людей з одного, як і на байдужість для справи нашої церковно-національної відбудови від самих основ теж численних, може й заможних одиниць з другого боку...

Правне упорядкування новоздигненого храму та відношення монастиря СС. Василіянок до новоствореної душпастирської станиці в руках Митрополичого Ординаріяту. Тут слід тільки зазначити, що Ігуменат монастиря дає свою цілковиту згоду на те, щоб нова церква св. Івана Богослова стала для теперішнього українського Львова тим, чим була її попередниця зперед трьох соток літ.

Боротьба за Бога, батьківщину, честь, свободу.

ПРОМОВА МІН. ГЕБЕЛЬСА У НІРНБЕРҐУ.

Вчора пополудні й вечором ішли дальші наради конгресу нац.-соц. партії; день закінчився дефілядою „політичних керманичів“ перед Гітлером. Ґебельс виголосив велику промову про Еспанію і большевизм, у якій навів яскраві факти й циферні дані про панування большевизму в Еспанії. Він схарактеризував ролю та грізне значіння еспанської проблеми і висловив жаль, що інші нації не виказують належного зрозуміння для факту, що в Еспанії воює тепер „міжнародній жидівський фронт знищення“. Комінтерн уже від років підготовляв збройне повстання комуністів у Еспанії; тим плянам перешкодив в останній хвилині патріотичний відрух ген. Франка. Москва заєдно намагається використати еспанський конфлікт для своїх міжнародніх цілей, а одночасно дає еспанським большевикам військову поміч; деякі демократичні держави чомусь толерують це. Виглядає, що світ заплющив очі на цю виразну спробу Комінтерну зробити з Еспанії досвідне поле комуністичної революції на цілий світ; війна в Еспанії — це ґенеральна проба такої революції. Бємо на алярм — казав мін. Ґебельс дальше — закликаємо Европу до зрозуміння й чину. Ще не запізно. В 1933. р. Німеччина здержала смертельний удар зі Сходу проти Европи, стаючи на бій з ворогом світу; Німеччина колись остаточно здавить цього ворога. Врятував її Гітлер вожд і коли за 500 років хтось писатиме історію, його імя заясніє серед імен великих людей Заходу, бо він врятував Европу перед червоним заливом. Ґебельс закликає інші нації, щоб зробили те саме. В Німеччині націонал-соціялізм змобілізував оборонні сили, а подібні сили є в руху на цілому світі. Ще не все страчене, ще все можна виграти. В багатьох державах ця боротьба вже наявно почалася; Німеччина горда, що вона стоїть на чолі цього оборонного фронту. Почалася боротьба за батьківщину, свободу, честь, Бога, родину, дитину, жінку, школу, виховання, лад, мораль, культуру й цивілізацію, за наше життя й насущний хліб, за найсвятіші добра Европи. Німеччина вже перемогла в цій борні.

— Ага! дозволь представити собі мого чоловіка: Жан Бльомер.

— З фірми Бльомер, Ворфільдс і Спілка — додав він стискаючи мені руку по американськи.

Усміхнувся якось механічно і сказав:

— Рената оповідала мені багато про вас. Санліс. Хованка. Гайок. Прегарні місця... Ну, я йду, бавтеся самі...

Як тільки відійшов, Рената каже до мене:

— Правда, який він приємний?

Я потвердив дуже слабо. Її чоловік мені не подобався.

Підчас обіду ми згадували Санліс. Поправді більше говорила Рената. В її спогадах давні сцени так перетворювалися, що я ледви пізнавав їх. Я не пізнавав теж знайомих осіб, які вона мені пригадувала. Коли я так слухав її, то виходило, що я був тоді страшенне сміливий хлопчище, а вона наївненька гусочка. Коли я доповнював деякі неточні риси подій, вона була дуже здивована. Але вкінці ми дійшли до згоди і нам було трохи ніяково від почування, як ми дуже змінилися за той довгий час.

— Якто Ренато! нема вже у вас бажання мандрувати, зазнавати пригод? Нема охоти противитися всім довкола, робити все навсупереки, гіршити інших?

— Маестро Альберте, чи ви забуваєте, що маєте перед собою голову родини, маму?

— Чи ви маєте діти?

— Так, дві дорослі доньки, які ростуть собі в Турені, на селі. Але чому ти говориш мені „ви“, Альберте? Чи ти став дорослий на те, щоб зробитися зовсім нецікавим старшим добродієм?

Це було ясне та рішуче. В цьому останньому реченні я пізнав свою давню Ренату з Санліс і зараз почував себе у ролі блазна поруч циркової акробатки, якою вона була у тих часах для мене.

(Далі буде).

ПЕРЕМОГА ВАН ЗЕЛЯНДА У СЕНАТІ.

Бельгійський сенат ухвалив 121 голосами проти 6-ох (17 не голосувало) вотум довіря для уряду Ван Зелянда.

ШПИГУНСЬКА АФЕРА У ФРАНЦІЇ.

Вчора викрили у Франції шпигунську аферу, яка щораз то більше поширюється; арештовано дві дальші особи, треба сподіватись дальших арештувань.

РИМ ІҐНОРУЄ СОВІТСЬКУ НОТУ.

Італійський уряд не дасть відповіди на другу совітську ноту, яку дістало в середу італійське міністерство закордонних справ. Як відомо, ця друга нота повторює совітські обвинувачення під адресою Італії, а саме, що італійці сторпедували совітські кораблі на Середземному Морі та домагається відшкодування і кари для винуватих. Італійські політичні кола впевняють, що якби совітський уряд надіслав дальші ноти в цій справі, то всі вони залишаться без відповіди.

НОВИНКИ.

— **Комунікат Нар. Організації.** Взиваємо всіх наших Вп. Членів (-ок) взяти участь у посвяченні будови церкви св. Івана Богослова при монастирі СС. Василіянок при вул. Потоцького ч. 95 у Львові дня 12. вересня ц. р. Посвячення, попереджене Сл. Божою, відбудеться в год. 13. пополудні. — **Президія Народньої Організації Українців м. Львова.**

— **Вистави Українського Народнього Театру ім. М. Садовського у Львові.** Повідомляють нас, що перед відїздом на Лемківщину загостить до Львова на кілька днів Український Народній Театр ім. М. Садовського. Вистави будуть відбуватись у салі Жидівського Театру при вул. Яґайлонській. Репертуар театру — історично-побутовий. Як перша вистава піде 1. Х. ц. р. народня песа Суходольського „Хмара“. Білети скоріше можна набувати в Союзнім Базарі при вул. Руській.

— **У львівській Опері** в понеділок 13. („Кармен“) і в середу 15. („Фавст“) диригує А. Рудницький. В обох операх співає феноменальний румунський тенор Діну Бадеску. Його партнерами в „Кармен“ будуть: Ванда Вермінська (загол. роля) і Зенон Дольницький (тореадор), у „Фавсті“ Марія Фіоренца (Маргарита) і Роман Враґа (Мефісто).

— **Зудар льокомотиви з автобусом.** У Стажицах на передмістю Томашева Мазовецького наїхала льокомотива на вантажний автобус з товарами Ф. Кіндермана з Ченстохови. Льокомотива розбила автобус, тяжко зранила помічника шофера Ф. Кураса, який їхав на верху автобуса. Його перевезли до шпиталю і негайно ампутували йому ногу. Шофер вирятувався. Поліція арештувала дорожника Стефана Ґембалу.

— **Страшна смерть дітей.** У Дембиці діти селянина Я. Барща 5-літній Чеслав і 3-літній Адам залишилися без опіки і викликали пожежу будинку. Між згарищами спаленого будинку найшли звуглені тіла нещасливих дітей.

— **Траґедія у Брюховичах.** Минулого четверга пополудні пішла жінка різника Михайла Пенкалі зі своїм братом Григором Поліщуком та сусідом до шинку Штамера в Борках Домініканських. Вечором підхмелене товариство вертаючись до дому, стрінуло різника Пенкалю, який почав докоряти своїй жінці, що має любчика. На цьому тлі дійшло до суперечки, підчас якої Пенкалю побили. Озлоблений Пенкаля побіг до дому, вхопив великий ніж і тяжко зранив свого шваґра Поліщука, який за годину помер. Вбивника арештували.

— **Львівська хроніка.** В пятницю рано кинулася з третього поверху при вул. Гетьманській ч. 8 25-літня учителька Ева Френкель з Підгаєць і тяжко потовклася. В тяжкому стані відвезли її до шпиталю. Причиною намаганого самогубства сильний нервовий розстрій з того приводу, що її батько вдруге оженився дуже швидко по смерти жінки. — Недалеко головного двірця у Львові льокомотива переїхала 24-літнього робітника Т. Подлесевича з Левандівки. Нещасливий робітник помер.

— **Здичавілі діти.** Перед двома тижнями знайшли застріленого власника дібр М. Чеховича-Міхаловського в його помешканні під Свенцянами. Виявилось, що Чеховича застрілив робітник Павло Глюк з мисливської стрільби за намовою сина вбитого землевласника Ярослава та його доньки Евгенії. Обоє прирекли вбивникові нагороду 400 зол. і виплатили на завдаток 120 зол. Донька уможливила навіть вбивникові вхід до спальні свого батька, де Глюк теж його застрілив. По вбивстві діти загарбали 3.000 зол., що їх дістав убитий батько за проданий ліс. Здичавілих дітей та вбивника арештувала поліція.

— **Велитенський стадіон у Нірнберґу.** Минулого четверга у присутности канц. Гітлера положили вугольний камінь під будову нового велитенського німецького стадіону в Нірнберґу. При цій нагоді шеф С. А. Люце виголосив велику промову кажучи, що німецька армія зпрограла у світовій війні тому, що німці не мали сильних характерів. Нова Німеччина не може допустити до подібної траґедії і тому мусить виховати молодь зі сильними характерами. З цією метою будують новий стадіон на приказ канц. Гітлера.

— **Молоденький король не має грошей.** Молоденький 14-літній король Югославії Петро II., який перед кількома днями святкував роковини своїх уродин, жалувався нераз перед своїми товаришами, що за мало має грошей на свої дрібні видатки. Тому звернувся до своєї матері ко-

ролевої Марії з проханням, щоби дозволила йому навчитися якогось ремесла. Тоді молодий король зможе заробляти і матиме власні гроші на свої дрібні видатки. Королева згодилася на бажання свого сина і доручила уладити столярську робітню в королівській палаті в Білгороді, де молоденький король буде вчитися столярства. Сподіюся — заявив король Петро II. — що столярський майстер навчить мене робити гарні речі з дерева. Їх буду продавати, бо потребую доконче грошей. Молодий король дуже любить свою матір і молодших братів. Недавно застали його в палаті, як він бавився зі своїм молодшим братом Томиславом. Молоденький король почервонівся, кажучи: Не я бавлюся забавками, але мушу забавляти свого братчика Томислава, якого дуже люблю.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали такі більші виграні: Стала денна виграна 5.000 зол. на ч. 160468. 15.000 зол. на ч. 174411. 10.000 зол. на ч. 39052 160345. 5.000 зол. на ч. 53899 191281. 2.000 зол. на ч. 12046 30730 31397 45663 62550 65180 73055 76564 78577 129649 162186 164116 176159. 1.000 зол. на ч. 9719 10404 16125 16902 18637 25334 34472 38578 42294 54321 58281 62295 79090 80189 80519 84453 84534 106566 112820 114169 117959 123080 124572 125922 128013 130308 130925 135065 137285 144300 165883 172489 177459 177623 181172 181784 188304 194606.

— **Пожежа кооперативи у Перемишлі.** В пивниці дому при вул. 3. Мая ч. 49, вибухла грізна пожежа. Вогонь повстав від недокурка на землі, де були сліди бензини чи пак нафти, що її в цьому місці переливали з бочок до менших посудин. Підчас пожежі важко попарився управитель кооп. „Надія“ Юліян Процек, якого перевезли до шпиталю.

— **Знищення від хмаролому.** Над Перемишлем обірвалася хмара і вода залила багато пивниць навіть у високо положених домах. На Торговиці шосою плила правдива ріка, піз м. глибока. В Ринку вода вирвала каналові крати, дісталася до крамниці і заподіяла великі спустошення. Шкоди від хмеролому дуже великі.

— **Краева хроніка.** Вантажний самохід переїхав поручника Г. Шрубарського, якому розчерепив голову. Тіло поручника перевезли до Борщева, де відбувся похорон. — По дорозі до Ясениці Росільної пов. Переворськ дійшло до бійки між Л. Фродимою і Ю. Косткою, який йшов з двома товаришами. Ранений Фродима помер від упливу крови. — У Перемишлі напало трьох напасників на пл. Конституції на урядовця фонду праці Г. Якліча, який відстрілюючись зранив одного з напасників у лівий бік. Раненого відвезли до шпиталю. — Дня 26. вересня ц. р. починається процес б. ярославського старости Г. Вонса і товаришів і триватиме майже два тижні.

— **Ріжні вістки.** Шлюб 18-літнього египетського короля Фарука з молоденькою 16-літньою донькою судді відбудеться 21. жовтня ц. р. — В найближчих днях слід сподіватися поладнання конфлікту між урядом Югославії і сербською православною церквою у справі конкордату з Ватиканом. — Регент Мадярщини Горті виїхав на відпочинок зі своєю дружиною до північної Італії. — Один з визначних американських лікарів ствердив, що у Злучених Державах зростає нагально число умово хорих. На думку лікаря 61 проц. ліжок американських шпиталів займають умово хорі.

— **Втеча на безлюдні острови.** В останньому часі багаті англійці з поспіхом викуповують безлюдні англійські острівці і платять за них від 1.000 до 20.000 фунтів штерлінґів. Англійські багатії міркують що найдуть на безлюдних островах безпечне пристановище перед повітряними нападами на випадок вибуху европейської війни. Дотепер багатії закупили 40 таких острівців в околицях побережжа В. Британії.

— **Шпигунська афера у Франції.** В Нансі влада викрила припадково шпигунську аферу. До виявлення афери причинилася крадіж 40 франків Петра Шмітбуля в його працедавця. Переведена ревізія виявила, що Шмітбуль та урядничка інтендантури вдержували взаємини з чужою державою і дістали 52.000 франків.

— **5 міліонів ен на олімпіяду.** Японський олімпійський комітет заявив, що не резиґнує з організації олімпійських ігрищ у Токіо в 1940 р. з причини воєнної акції. Осудив рішуче виступи в японськім парляменті, щоб занехати організацію олімпіяди. Одночасно міська рада Токіо призначила демонстраційно 5 міл. ен на організацію олімпійських ігрищ у Токіо в 1940 р.

—o—

Оперове стаджіоне.

ВЕРДІ: „ТРУБАДУР“. — ПУЧЧІНІ: „БОГЕМА“. ВЕРДІ: „АІДА“.

Як минулого року, так і тепер львівська опера животіє у формі стаджіоне, себто має кілька вистав місячно тільки півроку. Справа відновн колишньої доброї „оперової“ традиції у Львові у формі, єдино гідній такого великого міста і самого оперового мистецтва: постійного, цілорічного сезону, з репертуаровим пляном, з постійною трупою, з реорганізованою орхестрою й хором, ця справа не рушиться з місця, поки нею не займуться найвищі кола у Варшаві. А що на це не заноситься, бо у Варшаві є багато інших справ поза музичними, то не лише оперова, але й ціла музична культура впала нижче всякого рівня у цілій Польщі. Ну, а очевидно і у Львові... Оперові вистави енерґійно зорганізовані Р. Врагою, дають бодай можливість час до часу послухати добрих співаків, як це нпр. мали ми нагоду цього тижня. В операх „Трубадур“, „Богема“ та „Аїда“ виступив румунський тенор **Діну Бадеску**, що залишив по собі якнайкращі враження з минулого року. Тепер він їх зовсім потвердив: це „справжній“ тенор, такий, якого у Львові ми не чули від довгих, довгих літ. Під його адресою можна висказати всякі суперлятиви, як блискучий голос, музикальність, акторське вироблення та ідеальний зверхній вигляд. На його дальші виступи — у „Кармені“ і „Фавсті“ — можна чекати зі щирою цікавістю. Побіч нього цілком рівнорядним був баритон **Ю. Чаплицький**, до якого без застереження відноситься і все захоплення висловлене про Бадеску. Чаплицький це також один із цих рідких „справжніх“ співаків, себто таких, які у високій мірі наділені всіми згаданими прикметами, характеристичними для поняття „справжнього“ співака. **Роман Врага** (комік у „Богемі“ і жрець у „Аїді“) відомий уже у Львові з тих креацій, які в його виконанні є наскрізь мистецькі з вокального і сценічно-акторського погляду. **Зенон Дольницький** (у „Трубадурі“) заслужив на велике признання; в ролі ґрафа де Люни він виглядав і почував себе знаменито. Про **Івана Романовського** писали ми часто: це один із тих співаків, на яких „тримається“ кожна оперова вистава.

Із гарного полу — побіч **Ванди Вермінської** (Леонора і Аїда), яка, головно з акторської сторони, могла інколи викликувати неабияке враження — почули ми вперше в ролі Мімі **Марію Фіоренца**. Це дуже симпатична, музикальна, талановита артистка та співачка, у якої можна було м. ін. відкрити рідку в більшости співаків прикмету: вона розуміє значіння довгого віддиху для музикальної фрази, наслідком чого співає власне цілими фразами, а не лиш кусочками. Знаменито вивязалася з трудної партії Азуцени **Стефанія Гінглерівна**; своїм співом і грою вона дала доказ своєї здатности на такі характеристичні великі партії. В „Аїді“ виступила дуже вдало в ролі жрекині **Ольга Лепкова**. Після її минулорічного оперового дебюту вона вдруге на великій оперовій сцені; хотілось би цю артистку з поважними голосовими даними побачити та почути у більшій і більш відповідальній партії.

Завдяки режисерії **Улуханова** і його хистові за всім слідкувати на сцені, все „трималося купи“. Беручи на увагу обставини праці — рідкі оперові вистави це вже дуже багато!

Диригував усіми операми **Юзеф Лерер**; його нервам і рутині завдячують потрохи всі учасники опери успіх, який вони мали.

ант. руд.

—o—

З театру.

Театр „Ріжнородностей“: „Фройда теорія снів“, комедія на 3 дії А. Цвойдзінського.

Драматург закінчив читати свою песу знайомій артистці з думкою про те, що вона повинна б у ній грати головну ролю. Артистці роля не подобається, вона не розуміє провідної думки песи і тоді автор починає їй виясняти, яку велику силу мають несвідомі спонуки та інстинкти в нашому духовому житті. Під впливом свіжої лектури Фройда, він починає для прикладу аналізувати останній сон артистки і доказує їй, що її психічний стан у загрозливому стані. Дівчина мала саме зустрітися із своїм нареченим і на смерть забула про цю зустріч; для психоаналізи такі „дрібниці“ мають першорядне значіння.

Викладач психоаналітичної теорії, хоч номовик, так захопився переживаннями своєї знайомої, що передав їй самій свою цікавість. Ми стежимо за їх діяльогом з неменшим напруженням. Забуваємо, що їх тільки двоє, — телефон заступає ще дві особи втягнені в цю акцію і цього досить. Якби на афішах не було дієвих осіб, глядач увесь час чекав би на появу дальших дієвих осіб і... ні разу не жалував би, що вони не зявляються.

Написати песу на три дії з двома особами — чи не найважча драматична форма. Комедія Цвойдзінського може бути зразком цієї форми. Мюссе, Меріме і сучасні французькі драматурги дали неодин такий зразок на одну дію, — діяльогом на три дії рідко мали тривкий успіх. Песа Цвойдзінського має запевнене місце в репертуарі чужих театрів, завдяки оригінальності підходу до теми та своїй легкости, при поважній повазі проблеми. Виложити дещо з Фройдової психоаналізи без педанства, ясно і привабливо не завсіди може навіть той, хто зглибив її основно.

Ясно, що не можна уявити собі такої песи без співучасти першорядних, конгеніяльних артистів. Марій Машинський та Яніна Романівна, що приїхали на гостинні виступи з Варшави, дають нам дует повний мистецької насолоди. Хвилинами слухаючи Машинського забуваємо, що маємо перед собою сцену та артистів: здається, що сидимо в кабінеті поруч нього. „Фройда теорія снів“ — річ для вибагливої публики високого інтелектуального та літературного рівня.

м. р.

Дописи.

САМБІРЩИНА

Анкета філії „С. Г.“ відбулася 30. м. м. Взяло в ній участь понад пятьдесять представників кружків і кооператив. Наради відкрив голова філії проф. Филипчак, організаційний реферат виголосив м-р Іван Кульчицький. В повіті істнує 57 кружків „С. Г.“, а з того є 7 зовсім недіяльних. При кружках істнують різні секції, одначе кружки не виконують своїх обовязків супроти надбудов і не платять вкладок. Філія удержує урядовця, агронома і ветеринаря. Опісля агроном говорив про свою агротехнічну працю. В дискусії забирали голос пп. Яремко з Викот, Чижович з Літовиск, Кульчицький з Бикова, п-ні Хомишова з Самбора й о. Петик з Вяцкович.

ТЕРНОПІЛЬ

„Далой ґрамотних!“ Осередком заінтересування тернопільських міщан є під цю пору фундація князя Константина Острожського, у якій урядує ще від березня 1936 р. тимчасова управа під проводом міського радного і будівничого Андрія Фаленциша, іменована львівським воєводою Беліною Прažмовським на місце ним розвязаної досмертної управи. Згадану фундацію основано ще в 1593 р. й виновано її значним майном, що ще сьогодні має 286 морґів орного чорнозему у місті Тернополі. Метою фундації була підмога для підупавших і окалічілих тернопільських міщан грецької віри, себто для постійних тамошніх українських мешканців. Оригіналу грамоти й оригінальних записок з історії і діяльности цієї фундації за ввесь час аж до 80-х років мин. століття нема, відомо тільки, що кагалом усі фундаційні ґрунти забрали для свого вирощування місцеві греко-кат. парохи, подібно як це зробили і місцеві польські римо-кат. парохи з ґрунтами аналогічної польської фундації, які в цілости розпродали. Завдяки заходам старостинського комісаря українця Глинецького (звався тоді ще Мисечка) і тодішнього бурмістра адвоката д-ра Володимира Лучаківського, свідомого і діяльного українця, віднайдено в 1884 р. цю фундацію, для якої теперішній статут виробив д-р Вол. Лучаківський, що й став першим головою управи. За його управління вибудовано двоповерхову камяницю для приміщення Захисту, в якому старі бідні і знемощілі міщани й міщанки дістали мешкання, харч та одяг — сиділі інвалідські домівки. Після смерти д-ра Лучаківського довгі літа головою управи був міський асесор адвокат д-р Ом.

вислав Чикалюк, після його смерти почтовий урядовець Панько Чубатий як формальний голова, а як фактичний — проф. Іларій Брикович. Більшість управи (всіх 10 членів) творили міщани, здебільша рільники, посередньо чи безпосередньо зацікавлені в аренді ґрунтів фундації. Членство в управі було доживотне, а щоб колись майно фундації не дісталося вповні місцевому парохові, поміщено у статуті демонстраційну постанову, що парох не може бути членом управи. Одначе для зазначення, що ця постанова не спрямована проти духовенства, вибрано вже до першої управи місцевого катехита пок. о. Вапика. Доживотність членства в управі виявилася дуже шкідливою для інтересів фундації, бо витворила вона фамілійну господарку, в якої були дуже невдоволені ті міщани-рільники, яким не пощастило винаренду вати хоч пару моргів поля. Вони то бунтувалися проти останньої управи, висилаючи депутації і письма до адміністраційної влади, яка виконувала нагляд над фундацією. Такою владою був давніше краєвий виділ, сьогодні є нею воєвідський уряд у Львові. Про ці заходи міщан міг би неодно сказати довголітній референт цієї справи у краєвому виділі, опісля у воєвідському уряді у Львові, родник д-р Ривюк. Остаточно заходи невдоволених міщан мали свій успіх. Управу розвязано й іменовано тимчасову управу для впорядкування фундаційних справ. До неї покликано тоді і двох українців інтелігентів зпід прапору Польсько-Українського Християнського Обєднання (прибудівка ББ) — нотаріяльного асесора Коблюка й учителя Рачуня, які невдовзі виїхали з Тернополя. На місце учителя Рачуня іменовано додатково ем. управителя складу Народньої Торговлі Миколу Турина і сьогодні в управі нема поза ним ніодного інтелігента. Найбільше пекучою справою є справа зміни статуту і її вже перевела тимчасова управа на свому засіданні 31. серпня п. р. у цей спосіб, що виключила з управи всіх інтелігентів, як і тих, що не вродилися в Тернополі. Принято постанову на внесок міщанина-рільника Володимира Литвина, що членом управи або його заступником (управа має урядувати пять літ) може бути тільки українець мужчина греко-кат. обряду, рільник, купець або ремісник, що уродився в Тернополі і постійно там мешкає. Проти цієї диковинної постанови заявився тільки один Микола Турин, що й зазначено в протоколі ухвал управи. Виборчий реґулямін має обовязувати такий, як при виборах до міської ради в Тернополі, одначе в тим обмеженням, що право голосування мають тільки греко-католики мужчини, що скінчили 30 літ життя. Так віддячилися міщани-рільники своїй інтелігенції, якої заходами приверено до життя теперішню фундацію і які безкорисно кермували нею близько пів століття. Проєкт зміни статуту потребує очевидно затвердження фундаційної влади і треба сумніватися, чи вона згодиться в інтересі самої фундації на проєктовані Вол. Литвином зміни з гаслом „Геть з інтелігенцією!“

ПЕРЕМИШЛЬ.

40 літ важкої праці. В неділю 29. серпня ц. р. святкувала читальня „Просвіти“ в Пикуличах 40-ліття свого істнування. В год. 10. відправив о. декан Мазенький О. з Медики в асисті місцевого пароха о. декана Войтовича П. Службу Божу. Відповідну високопатріотичну проповідь виголосив о. декан Войтович. Опісля оба отці відправили панахиду за померших членів читальні. З церкви вирушив зібраний нарід на площу коло читальні, де один із найстарших читальників привитав делегатів перемиських установ, під проводом голови Філії „Просвіти“ д-ра М. Хробака, староукраїнським звичаєм хлібом і сіллю. Академія почалася просвітянським гимном. Обширний, дбайливо опрацьований нарис історії читальні подав абс. фільософії Ст. Микита. За 40 літ читальня „Просвіти“ в Пикуличах пройшла справді тернистий шлях. Дня 20. червня 1897. р. відбулися перші загальні збори читальні в громадському домі (де приміщено пізніше читальню), на які прибули майже всі українці Пикулич та з великою увагою ловили кожне слово д-ра Т. Кормоша і проф. Приймы. З того часу розпочалась у селі жива діяльність. Небавком заложено при читальні крамницю і кредитівку. Корчми (4) пустіли, нарід забрався до праці. Та на жаль, ці гарні відносини довго не тривали. В 1899. р. Матірне Товариство викинуло зі своїх видань „йор“ „йори“ і „їр“, а завело фонетичний правопис. Більшість членів читальні „Просвіти“ в Пикуличах не хотіла з тим погодитись і покинула читальню „Просвіти“, перестала читати видання „Просвіти“ і народовецькі часописи та стала зачитуватися у виданнях „общества ім. Качковського“. Злочинні впливи кацапських аґіток показуються скоро. В селі настав роздор. Більшість зірвала з чит. „Просвіти“ і заклала кацапську читальню. Чит. „Просвіти“ поволі нидіє. Боротьба двох груп, української і кацапської, прибирає щораз гостріші форми і тріває 10 літ; українська група загартовується та поволі кріпшає. В 1910. р. знову відновлено діяльність читальні „Просвіти“ та приміщено у приватному домі, бо в громадському містилась тоді читальня кацапська. В рік пізніше згорів громадський дім, з якого пожарищ кацапська читальня вже більше не двигнулася. Світова війна застановила всяку діяльність. По війні відновлено діяльність читальні та поширено, вибудовано тимчасовий деревляний дім, у якому приміщено читальню, споживчу та кредитову кооперативу. Одначе в 1925. р. відносини починають псуватися. Прийшла поворотна хвиля москвофільства, але вже під червоним прапором. Ті, що колись мріяли про обєднання під білим царем, мріють тепер про „визволення працюючих мас“ під проводом червоних царів з Кремлю. Большевицько - жидівська аґітація знаходить серед національно хитких і слабо вироблених одиниць щирих симпатиків. Ці одиниці кількакратно стараються, згідно з інструкціями Комінтерну, захопити читальню у свої руки — та безуспішно, бо стрічаються зі сильним опором тих, що цей большевицький рай бачили у практиці. Тоді ті большевицько-жидівські наймити рішаються на Каїнів учинок і дня 5. січня 1930. р. нападають з колами на загальні збори читальні. Виділ читальні, щоб не допустити до проливу крови, перервав заг. збори і члени покинули салю. Напасники вибирають свій виділ. Законний виділ звернувся під опіку права і процес виграв. З часом, частинно завдяки читальняній праці, частинно внаслідок політичних подій впливи большевицько-жидівської аґітації вовсім зникають. Коли в 1935 р. читальня „Просвіти“ враз зі всіми установами села приступила до будови нового дому, не було вже в селі, крім двох багатших господарів, нікого, хто не помагав би при будові дому. Праця при цьому домі обєднала всіх. Посвячення цього дому в дні 30. серпня 1936 р. було символом перемоги національної ідеї над всякими чужинецькими затіями та завершенням тяжкої 40-літньої праці над культурно-освітнім та економічним піднесенням села і над національним відродженням. Дім станув на тому місці, де стояла перша читальня „Просвіти“, пізніше кацапська. Отже це знак, що ніяка ворожа сила не зможе нас усунути з того місця, яке ми раз займили. Від Філії „Просвіти“, Української Щадниці та О. С. У. К. у Перемишлі промовляв голова Філії д-р М. Хробак, якого слова глибоко врізувались у серця зібраних на академії селян та гостей з Перемишля. Дальше складали привіти: проф. І. Ґонтарський від Пов. Союзу Кр. „Р. Ш.“, п. Сенечко О. від Народнього Дому і П. Н. К. У. Н. Д. О., полк. Красіцький від б. членів УГА, п. М. Чумер від установ Дрогоєва, та делегати сіл — Коровники, Германовичі, Циків. Голова читальні В. Кебуз відчитав цілу низку письменних привітів, м. ін. від Матірного Товариства. На дальшу програму академії зложились продукції хорів читалень з Бушкович, Германович, Дроздович, Цикова, Яксманич і Пикулич та декламації. Свято закінчено відспіванням національного гимну. **К-н.**

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. Ст. Демко: КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА. Накладом і друком оо. Василіян у Жовкві 1937 р. Стор. 28, ф. 16°.

CATALOGUS Ordinis Basiliani S-ti Iosaphat Provinciae SS. Salvatoris In eunte Anno 1937. Żowkwa 1937. Стор. 56. ф. 8°.

ПІДСТАВИ І ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИ ПРАЦІ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ. Подєбради 1937/38. Стор. 28. ф. 4°.

ЖУРНАЛИ.

ШЛЯХ ВИХОВАННЯ Й НАВЧАННЯ, тримісячник. Львів, квітень—вересень 1937. Р. XI. Ч. 2—3.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. вересня 1937. Р. VI. ч. 17. Зміст: До праці! — Товаришу, це страшне! — Д. Коренець: Фахові школи. — Господарська школа в Шибалині. — Д. Коренець: Засновуйте крамарські школи. — Як писати протокол Заг. Зборів Кружка Р. Ш. — Свято Матері Р. Ш. у Відні. — Справа арештованих ґімназистів у Тернополі. — О. Терлецький: Як повстала Велика Україна. — Як збирати насіння. — † Спіридон Баньковський. — З життя Рідної Школи. — Бібліографія. — Різні вісти. Додаток: Д-р Василь Пачовський: Українознавство у вихованні молоді.

ПРОСВІТА, місячник освіти, виховання, культури. Львів, березень—червень 1937. Ч. 3—4.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, Львів, серпень 1937. Р. XIII. ч. 6. Зміст: Виховання фахівців. — І. Коцур: Організація книговодства. — Азбука організаційної науки. — Інж. В. Шнирикевич: Будова салі Народнього Дому в Дрогобичі. — Інж. П. Франко: Виріб казеїни. — М-р М. Тимошик: Земний газ. — Технічно-господарський огляд. — Бібліографія.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Львів, вересень 1937. Р. XII. ч. 9.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ. Йорктон, Саск., вересень 1937. Р. IX. Ч. 9.

ТРИЗУБ. тижневик. Париж, 8. і 22. серпня 1937. Ч. 30—33.

ШЛЯХ МОЛОДЗІ. Вільня, жнівень 1937 г. Ч. IX № 9.

MORZE. Warszawa, wrzesień 1937. R. XIV. Nr. 9

СІВАЧ, місячник. Львів, вересень 1937. Р. II. Ч. 9. Зміст: о. В. Попадюк: Ексорта на початок шкільного року. — о. Д-р ос. Застирець: Пропов. на XI. нед. після Зісл. св. Д. — о. П. Дзедзик: Ідеал проповідника. о. Ом. Горчинський: Проп. на Нед. XII. п. Зісл. св. Духа. — о. А. Ґаландюк: Про високе завдання учителя релігії. — о. П. Дз.: Катехизи для II. кл. всел. шкіл. — о. П. Дзедзик: Чи і як стосувати методу „школи праці“ при навчанні релігії? — о. Вол. Рабій: Пропов. на Воздвиження Ч. Хр. — о. М. Годунько: Пропов. на Пр. Різва Д. Марії. — Рецензії.

НАШ ПРИЯЕТЛЬ. Львів, вересень 1937. Ч. 1.

—o—

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 11. вересня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Розр. музика, 16.00, 15.00 Веселе пополудне для старших і молодших, 19.00 Нар. пісні на хор і інструм.; БІЛГОРОД 18.00 Арії, 20.00, 21.00 „Бандера" оп. Кальмана; БУДАПЕШТ 12.03 Сальон. музика, 17.30, 18.00 Вок. концерт, 19.00 Циг. музика, 21.25, 22.00 Концерт. військ. орх.; ВІДЕНЬ 10.50 Нар. музика, 19.10 Концерт Віперзенгеркнабен, 19.45, 21.00 Веселий муз. вечір. 21.30 „Ді Кунст дер Фуге" Баха; ДАЙТШЛЯНД. ЗЕНДЕР 14.00, 16.00, 18.00 Музика, 19.00 Гарні мельодії; КОШИЦІ 13.30, 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 Комедія, 21.40 Розр. мельодії, МІНХЕН 18.00, 19.00 Спів, два форт., 20.00, 21.00 Конгрес у Нірнбергу, 22.20 Танк. музика, марші; ПРАГА 12.40 Сальон. квартет; РАДІО ПАРІ 19.15, 19.45 Спів, 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт; РИМ 20.40 Розр. музика, 21.00. 22.00, 23.00 „Норма" оп. Белліні.

Неділя, 12. вересня 1937.

БЕРЛІН 11.00, 15.00, 18.00, 19.15 Веселі розривкові мельодії, БІЛГОРОД 18.50 19.00 Пісні й арії, 20.00. 21.00 Нар. вечір, БУДАПЕШТ 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Форт., 18.20, 19.00 Нар. музика, солісти, циг. орх., 22.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ 11.45, 12.00 Симф. концерт, 15.40 Камер. музика, 19.30 Скрипка, 20.05 Фр. Легар — Попурі, музика, спів, 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 17.00, 18.00 Гарні мельодії, 19.00 „Щось для кожного", орх., сол.; КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО 17.15, 18.00, 19.00 „Княжна чардаша" оп. Кальмана, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Дон Карльос" оп. Заццонаи, МІНХЕН 9.30 Форт. музика, 11.00 Баварські марші і танки, 16.00 Веселе муз. пополудне, 20.10, 21.00 Конгрес у Нірнбергу, ПРАГА 9.45 Легка музика, 11.00 Військ. орх., 17.35, 18.00 „Дон Цезар" оп. Делінгера, 20.20, 21.00 „Збір вина" оп. Недбали; РАДІО ПАРІ 18.00 Орх. концерт. 20.15 Спів, 20.30, 21.00, 22.00 Театр Уяви, РИМ 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40. 22.00 Марші та вальси.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 11. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.40 Деліюс: „Ярмарок у Бріжі" з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник. **12.15 Переводимо меліорацію, гутірка в українській мові, виг. інж. Іван Лапчук.** 12.25 Розр. орхестра, 14.00 Концерт бажань, 14.58 Наша програма, 15.00 Концерт бажань, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Театр уяви для дітей: „Як царівна кухаркою стала", 16.30 Прощання літа, пісні й музика, 19.05 Двацять хвилин вальсів, музика, спів з гр. пл., 19.25 Репортаж: Зїзд ОЗН у Львові, 19.45, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Як живуть і працюють поляки в Парані, 20.45 Веч. денник, 20.55 Огляд хліборобської преси, 21.05 „Ліс грає" балади та пісні Шумана і Шуберта вик. подвійний вок. квартет, форт., 21.45 Літературні новини, 22.00 Слав'янські танки у вик. орх. 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат. 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.10 Дідівський монольог. 23.20 Танкова музика з гр. пл.

Неділя, 12. вересня 1937.

8.00 Сигнал часу, пісня, 8.03 Ранішній денник, 8.15 Для села: Хліборобська газета, музика з гр. пл., Організуємо продажу рільних продуктів, 8.35 Музика з гр. пл., 9.00 Орх. концерт, 9.30 Трансм. з Холма: Народні пісні у вик. церковних хорів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Подвірні орхестри Львова, муз. авд. 12.30 Музика з гр. пл., 13.00 Оком плястика по Сх. Торгах, 13.10 Коли заведзвенять мандоліни, популярний концерт орх., хор, 14.10 Фрагмент „Обжинок" із фільварку Бірки, виленсько-тропського повіту, 14.40 „Іванко музика" Г. Сенкевича, 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів; Трансм. зі Сх. Торгів; Як збільшити видатність наших садів, 16.00 Концерт симф. орх., сопран, баритон, хор; у перерві в год. 17.00 „На чорному суходолі", 18.30 Репортаж із життя, 19.00 Театр Уяви „Велика вигра" Г. Л. Вайса, 19.20 Нар. капеля, 20.00 Форт. рециталь, 20.05 Легар — попурі, спів, форт., орх., 20.35 Спорт. вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „Ґумдрікс", муз. авд. 21.35 Спортові вістки, 22.00 Спів. рециталь Сергія Ґагаріна, бас.-барит., 22.55 Фрагменти з міжнар. метчу копаного мяча Польща-Данія. 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ТРАНСМІСІЇ З ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

Американське радіове т-во підписало умову з полярною експедицією Мак Грегора, в силу якої застерегло собі виключність у трансмітуванні комунікатів надаваних від експедиції. Ця експедиція має висильну та відбірну апаратуру і принаймні раз на тиждень буде надавати комунікати. В день Нового Року 1938 р. імовірно відбудеться безпосередня трансмісія з Північного Бігуна.

ПОСТУПИ ТЕЛЕВІЗІЇ НА СВІТІ.

Розвиток телевізії приймає щораз то більші форми. У **Німеччині** істнують три телевізійні стації: В Берліні, на горі Брокен і на горі Фельдберґ.

В Англії. Найближча радіова вистава покаже стан телевізії. Радіовий промисл випустив на ринок 14 моделів телевізійних приймачів, сподіваючися доброго збуту.

У **Сполучених Державах** П. А. телевізія не зробила таких поступів і — судячи із заяви радіової корпорації, — на більшу скалю телевізія буде впроваджена щойно в 1939 р. Мабуть призначено 1 мільон долярів на цілі дослідів і праць над телевізією, щоб привернути Америці відібрану від неї Европою пальму першенства в практичних вислідах над опануванням телевізії.

Австрія не впровадила ще в себе телевізії, вона одна на паризькій виставі задемонструвала в свому павільоні осягнені нею висліди.

БІРЖА.

Гроші.

Львів, дня 10 вересня 1937

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·50, 89·07, Долярі американські 5.29·50, 5.27·00, долярі канад. 5.29·50—5.27·00. Фльорени гол. 292·27—290·55, Франки фр. 19·85—19·63, Франки швайцарські 121·85—121·05, Фунти англ. 26·27—26·11, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·90—17·10. Кор. дан. 117·29—116·45 Кор. норв. 131·98—131·00, Корони шв. 135·43—134·55, Ліри, італ. 23·80—23·10, Марки фінлянд. 11·63—11·20, Марки нім. 132·00 — 126·00, Шилінги австр. 96·50—96·50, Тель Авів 26·25—25·95, Марки нім. срібні 136·00 — 130·00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 56·00, 54·50, 56·13 3 пов. інв. 1 ем. непот. 2 ем. 67·00, серія 83·00, 5 залізн. 58·00, 4 прем. дол. 38·00, 4 консол. 57·25, 58·25, 57·50, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 105·75. Цукор 34·00, Вугоиль 24·75, 24·50, Ліпьпоп 52·50, Модржеїв 9·50, Островець 25·75, Габербуш 40·75, 41·00.

Тенденція дещо слабша.

ЦЕНТРОСОЮЗ-ЛЬВІВ.

Львів, 9. вересня 1937.

Звідомлення зі збіжевого ринку.

Ціни Центросоюзу, Львів, за 100 кг льоко вагон стація заладування.

Пшениця одн.	27·00—28·00
Пшениця зб.	26·50—27·50
Жито зб.	20·75—21·75
Ячмінь пашн.	16·75—17·25
Ячмінь 640	17·25—17·75
Ячмінь 680	18·00—18·50
Овес легко задещ.	17·50—18·00
„ незадощ.	19·00—20·00
Кукурудза жовта	25·00—25·50
Кукурудза червона	26·00—26·50
Ріпак	56·00—57·00
Вика темна нового збору	18·00—19·00
Вика сіра	17·00—18·00
Насіння льону	43·00—44·00
Гречка	16·00—16·50
Конопляне сім'я	32·00—33·00
Сонішникове сім'я	34·00—35·00

Пшениця, жито, насіння льону подешевіли. Тенденція на загал знижкова.

ЦЕНТРОСОЮЗ

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПРОМ-БАНКУ

Кооперативного Торговельно - Промислового Банку з відповідальністю уділами у Львові

відбудуться **в неділю, дня 12. вересня 1937 в год. 10.30,** в домівці СУКіП, вул. Городецьких 1., з отсим порядком:

1) Відчитання протоколу зі Звич. Заг. Зборів з дня 28. II. 1937.

2) Зміна статуту у статті 5 та 45.

3) Інформаційний звіт Дирекції з діяльности за 8 місяців 1937.

4) Означення найвищого кредиту для члена.

5) Означення найвищої межі зобовязань Банку.

6) Ріжне.

Надзірна Рада.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 450.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10